Değirmenlere ihtiyaçtan fazla buğday verilmekte ve bunlar un olarak stok edilmektedir.

AKŞAM

Haraççı Kardeşler
İzmir ve Ankarada olduğu gibi İstanbulda da büyük bir
MOBİLYE
Satış mağazası açtılar. Salonları geziniz
Adres: Fincancılar, Rızapaşa yokuşu Numara 61
İZMİR — ANKARA — İSTANBUL

Sene 22 — No. 7869 — Fiati her yerde 5 kuruş | PAZAR 15 Eylûl 1940 | Sahibi: Necmeddin Sadak — Neşriyat müdürü: Şevket Rado — Akşam matbaası

Tuna meselesi etrafında menfaat mücadelesi

Almanya, Romanya ile Macaristan arasındaki ihtilâfı bir emirle halletti, Orta Avrupada sulhu temin etti, Tuna meselesini de tanzim etmek için Tuna devletlerinden birer mutahassısı Viyanaya çağırdı. Fakat, bu teşebbüs Sovyet Rusyada hoşnutsuzluk uyandırmışa benziyor. Besarabyanın işgalinden sonra, Tuna ağzına hâkim olan ve bu suretle kendisini bir Tuna devleti sayan Sovyet Rusya, Viyana konferansına davet edilmemiş olmasını doğru bulmamış ve «Tunayı alâkadar eden meselelerin halline alâkasız kalamıyacağını» Almanya Elçisine bildirmiştir.

Tuna meselesi denilen şey çok şümullü, çok eski bir dâvâdır.

Tuna, her şeyden evvel iktisadî bir topluluk ifade ediyor. Siyasî, askerî birliği zayıf olan eski Avusturya - Macaristan imparatorluğu Tunanın iktisadî birliğini temsil ediyordu. Bu imparatorluk parçalandıktan sonra Tuna boyunda teşekkül eden küçük devletler, ne bu parçalanmanın âmili olan Fransanın, ne de oralarda nüfuz sahası arayan Almanyanın ve İtalyanın gayretlerile bir türlü anlaşamadılar.

Bir zamanlar, Tuna birliği fikrinin peşinden koşan ve hem Avusturya, hem Macaristanla sıkı anlaşmalar imzalayan İtalya, Avusturya ile Çekoslovakyanın Almanyaya ilhakından sonra eli boş kaldı ve Tuna boyu daha ziyade Almanyanın nüfuzuna geçti. Şimdi ise, Almanya, Tunayı kendi iktisadî sahası addettikten başka, Şarka ve Karadenize doğru en emin münakale yolu sayıyor.

Filhakika Tuna, Almanya için, Şarka doğru, ehemmiyeti bu harp dolayısile gittikçe artan nakliyat vasıtasıdır. Bunun içindir ki 1938 senesi, beynelmilel Tuna mukavelesini ilga etti ve şimdi bu işi dilediği gibi tanzim etmek üzere yeni bir eksperler konferansı topluyor.

Sovyet Rusyanın bu işe karışmak istemesi, yeni bir mesele çıkarmıştır. Almanyanın Rusyayı bu meselede alâkadar saymıyarak konferansa çağırmamış olması Moskovada ne kadar fena tesir etmiş ise, Sovyetlerin bu müracatı da Berlinde o derece az müsait şekilde karşılanacaktır. Bilhassa, Romanya taksimini Rusyasız yapan Almanyanın, fazla olarak bir de Romanya hudutları hakkında teminat vermesi, Romanyanın Sovyet Rusyadan başka bir komşudan endişe edemiyeceği göz önünde tutulursa, Moskovada pek dostane bir hareket sayılmadığı anlaşılır. Bu hâdiselerin tesiriledir ki Tuna menfaatleri etrafında şimdiden bir anlaşmazlık havası belirmiştir.

Almanyanın bir gün Karadenize inmek emelini Sovyetler unutmadığı gibi, Tuna ağzına malik olan Sovyetlerin Tunayı alâkadar eden her meselede söz sahibi olmak istemelerini Almanyanın nasıl telâkki edeceği merakla beklenir. Bunlar, harbin doğurduğu ve daha da doğuracağı hayatî bir takım meselelerdir ki devletler arasındaki münasebetler üzerinde tesirini şimdiden gösterecektir.

Necmeddin Sadak

Lordlar kamarasına bomba düştü

Londraya taarruz devam ediyor

Diğer bazı şehirlere de bombalar atıldı, yangınlar çıktı

Londra 14 (A.A.) — Buckingham sarayının cenub cephesinde çalışan üç sobacının hafifçe yaralandığı bildiriliyor. Lordlar kamarasına, yangın çıkaran bir bomba isabet etmiştir. Hasar ve telefat vukuuna dair hiçbir haber yoktur.

Başvekâlet dairesinin bulunduğu caddeye de yangın çıkaran bombalar düşmüş ise de hiç bir hasar ika etmemiştir.

Londra 14 (A.A.) — Londra mıntakasında üçüncü alarm işareti saat 14,50 ile 16,07 arasında verilmiştir. Dördüncü alarm işareti 17,10 da başlamıştır.

Öğleden sonra ikinci alarm işareti esnasında cenubu şarkî sahiline yaklaşan tahminen 300 düşman bombardıman ve avcı tayyaresi Londra mıntakasına aşmak için nevmidane bir gayret sarfetmişlerse de İngiliz avcı tayyareleri tarafından tardedilmişlerdir. Bugün altı düşman tayyaresi düşürülmüştür.

Alarm 18,13 de bitmiştir.

Londra 14 (A.A.) — Hava ve Anavatan emniyet nezaretlerinin tebliği: Gece zarfındaki hava hücumlar güneş battıktan sonra başlı- Galles eyaletinin cenubunda bulunan bir şehir üzerinde tekâsüf etmiştir. Londra üzerine yapılan hücumlar güneş batıktan sonra başlıyarak gecenin mühim bir kısmında devam etmiştir.

Londra ve banliyösünün müteaddid noktalarına bombalar düşmüş ise de hasarat başlıca şark, cenub ve cenubu garbî mahallelerinde olmuştur. Müteaddid mahallelerde ikametgâhlarla ticaret evleri hasara uğramıştır. Bazı yangınlar zuhur etmişse de bunların önüne geçilmiştir.

(Devamı 2 inci sahifede)

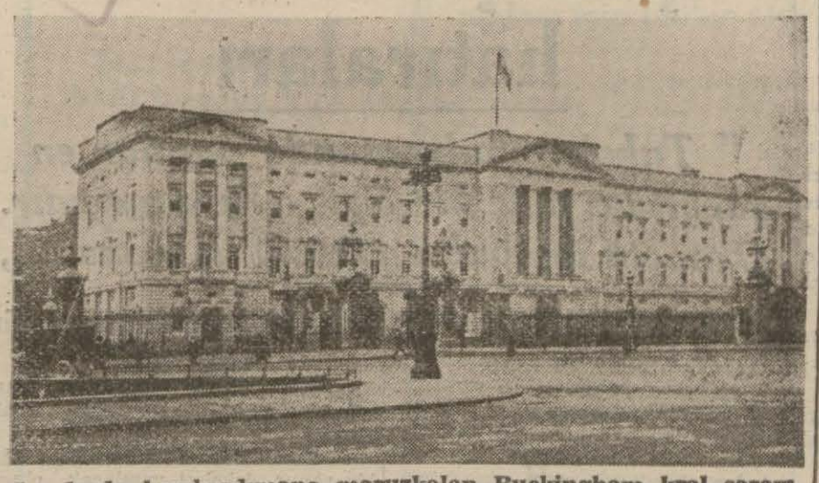

Londrada bombardımana maruzkalan Buckingham kral sarayı

Manş limanlarına büyük bir hücum

Fransız sahilleri tutuşmuşa benziyordu

İnfilâklardan İngilterede Kent kontluğu sahilleri sarsılmıştır

Londra 14 (A.A.) — Reuter: Dün bütün gece ve bu sabah erken, İngiliz tayyareleri, yeniden Manş limanlarını bombardıman etmişlerdir. Hücum, dün güneş batarken başlamış ve bu sabah saat beşe kadar devam etmiştir. Bombalar, obüsler ve fişekler Boulogne'un cenubundan Dünkerque'in şimaline kadar bütün sahil boyunca o derece kesif bir hal almıştır ki, bütün sahil tutuşmuşa dönmüştür. Manşın öbür tarafındaki infilâklar, Kent kontluğu sahillerini sarsmıştır.

Bu, harbin bidayetindenberi Fransız sahilinin en şiddetli ve en uzun süren bombardımanını teşkil etmiştir. Düşman kuvvetli bir hava dafi baraj ateşi açmışsa da bunun mahsûs bir tesiri olmamış ve İngiliz bombardıman tayyareleri, bombalarını atmağa devam eylemiştir.

Londra 24 (A.A.) — Hava Nezareti tebliği: Dün gece kuvvetli bombardıman tayyare filolarımız limanlarda bulunan düşman gemilerini ve Fransız ve Belçika sahillerinde dokları bombardıman etmişlerdir.

(Devamı 2 nci sahifede)

Sovyet - Rumen münasebatı nazikleşiyor

Bükreşte resmî bir tebliğ neşredildi

«Hudutta yiçbir hâdise olmadı, kimseyi tahrik etmedik» deniyor

Bükreş 14 (A.A.) — Reuter bildiriyor: Bükreşte aşağıdaki resmî tebliğ neşredilmiştir: Yabancı radyolar bazı hudud hadiseleri haber vermektedirler. Bu haberler doğru değildir. Romanya kimseyi tahrik etmemiştir ve etmemektedir. Hudud askerî makamları Romanya hududunu her türlü geçme teşebbüslerine mukavemet etmek üzere katî emirler almışlardır.

Tass ajansı Romanyanın Sovyet himayesini istediği haberini tekzip ediyor

Moskova 14 (A.A.) — Tass ajansı bildiriyor: Alman «National Zeitung» gazetesi, «Buna Vestire» gazetesinin bir haberini iktibas etmektedir. Bu habere göre, Romanyanın Moskova elçisi B. Gafenko, Viyana hakemliği hakkındaki görüşmeler esnasında, Romanya üzerinde bir Sovyet himayesi tesisini istihdaf eden bir teklif yapmış ve bunun üzerine Viyanadaki Rumen heyetinin vaziyeti tutunamaz bir hal almıştır.

«Buna Vestire» gazetesinin National Zeitung tarafından iktibas edilen yukardaki haberinin açık surette hakikate muhalif ve yalan olduğunu bildirmeğe, Tass ajansı mezundur.

Bu gibi şayialarin çıkarılması, herhalde Romanyada bir endişe havası yaratmayı istihdaf etmektedir. Bu şayialar, son zamanlarda Sovyet - Rumen hududunda tekerrür eden ve bilindiği üzere Sovyet hükûmetinin protestoda bulunmasını icab eyliyen hâdiselerdekinin aynı tahrik hedefleri ile izah edilmelidir.

Casusluk

İzmirde yakalanan biri muhakeme ediliyor

İzmir 14 (A.A.) — Türk tebaasından olup Viyanada doğan İlyas oğlu Doğan Tuna isminde birisi şehrimizde casusluk yapmak suçu ile tevkif edilmiş ve ağır cezada muhakemesine başlanmıştır. Dava gizli celsede cereyan etmektedir.

Adliye sarayının inşasına başlanıyor

Binanın eski hapishane yerinde yapılması katî surette kararlaştı

Sultanahmedde tapu dairesi ve yanında adliye sarayı yapılacak olan hapishane arsası

Belediye, Sultanahmedde eski hapishane arsasında inşa edilecek adliye binasının biraz daha geriye alınmasını ve bu münasebetle Binbirdirekteki bazı binaların istimlâkini istemiş, ona göre plân hazırlamıştı.

Nafia Vekâleti, belediyeye bir tahrirat göndererek bu plânların iadesini istemiştir. Tahriratın hulâsası şudur:

«Karşılığı kanunla tesbit edilen adliye sarayı behemehal inşa edilecektir. Bu itibarla İstanbul belediyesindeki fennî evrakın iadesi lâzımdır. Saray inşa edilirken Vekâletin en çok nazarı itibara aldığı esas istimlâke mecbur kalmamaktır. Yeni adliye sarayının vilâyet binası karşısında inşası da istimlâk bakımından çok pahalıya mal olacaktır. Bu itibarla adliye sarayının umumî hapishane binası yerinde inşa edilmesi münasip görülmüştür.»

Vekâletin bu işarına göre artık, yeni adliye sarayının ne hapishane arsasının biraz gerisinde, ne de evvelce düşünüldüğü ve bir de projesi yapıldığı gibi vilâyet binası karşısındaki eski Tomruk binası arsasında yapılmasından vazgeçilmiş, eski hapishane yerinde inşasına karar verilmiştir. İnşaata yakında başlanacaktır.

Dikkatler:

Bu kontrol tarzı, hilekârların hesabına elverir!

Elli cins sabun kontrol edilmiş. Bunlardan onu bozuk, dördü evsafa aykırı bulunmuş. Bozuklar müsadere edilecekmiş.

Sabun, havayiçten yalnız bir tanesidir. Kontrole tabi tutulduğu acaba ne zamandan ne zamana vaki?

— İmalâtımız kırk yılda bir tedkik edilir, bozukluğu anlaşılınca da ele geçen mallar müsadere olunur... Adam sen de! Rizikosu az bir hilekârlık... Sigorta primi bile bundan fazladır... Ey ortaklar! Ayni suretle bozuk imalâta devam...

Suiniyet erbabında böyle bir küstahça kanaat hasıl olmaz mı?

Bozuk malların takibine daha büyük bir şiddetle ve daha başka prensiplerle girişmemiz iktiza ediyor.

BU SABAHKI TELGRAFLAR

Atlantiğe geçen Fransız filosu

De Gaulle'a iltihaka mani olmak için Senegale gidiyormuş

Cenevre 15 (A.A.) — D. N. B. bildiriyor: Üç kruvazör ve üç torpido muhribinden mürekkep bir Fransız filosu Cebelüttarık boğazından geçerek Dakar istikametinde yol almaktadır. Fransız siyasi mahfillerinin ima ettiğine nazaran bu filonun Fransız Afrikasına gönderilmesi Fransız müstemleke imparatorluğunun bazı kısımlarında İngiliz tahrikâtına mâni olmak üzere hükûmet tarafından ittihaz edilen tedbirler cümlesindendir.

Mısıra karşı hareket başlıyor mu?

İtalyan askeri iki cephe arasındaki boş arazide ilerliyor

Kahire 14 (A.A.) — Umumî karargâhın tebliği: Mısırda düşman, iki cephe arasındaki erazide ilerlemek plânını takip ile dün boş ve harabe halinde olan Sellum'un cenubu şarkisinde Musaid harabelerinde ilerlemiştir. Bu harekât, vaziyete hâkim olan zırhlı kollarımız tarafından takip ve iz'aç edilmektedir. Diğer cep helerde yeni bir şey yoktur.

Uzak Şarkta

Sovyet ordusu manevralar yapıyor

Moskova 15 (A.A.) — D. N. B. bildiriyor: Krasnaia Svlesda gazetsinin neşrettiği bir habere nazaran Uzak Şark mıntakasında küçük mikyasta manevralar yapılmaktadır. Uzak Şark kuvvetleri başkumandanı general Stern bu manevralara nezaret etmektedir.

Suadiyede fecir bir otomobil kazası

Arnavutluk sefiri B. Asaf Caculinin oğlu Melih Caculi dün hususî otomobille Suadiye ile Bostancı arasında giderken iki yol amelesine çarpmıştır. Bunlardan biri derhal ölmüş, diğeri ağır yaralanmıştır. Polis tahkikata başlamıştır. Melih Caculi yakalanmıştır.

İngilizlerin hava faaliyeti

İngiltereyi istilâ için hazırlanan mavna ve vasıtalar şiddetle bombardıman edildi

Londra 14 (A.A.) — Hava Nezaretinin tebliğine göre Alman istilâ üsleri ne karşı son hücumların neticesi şudur: Fransada Boulogne limanı rıhtımında birçok büyük yangınlar çıkmıştır. Belçikada Ostand doklarının bombardımanı bir saat sürmüş, mavnalara birçok bombalar atılmıştır, Bombalardan yangınlar çıkmıştır, Bir saat sonra yangının devam ettiği görülmüştür. Demiryoluna da isabetler olmuştur. Bunun neticesinde infilâklar vukua gelmiş, yangınlar çıkmıştır.

Dunkerque'de de doklara bombalar atılmıştır. Çıkan yangınlardan biri 48 kilometre uzaktan görünüyordu. Anvers limanı da şiddetle bombardıman edilmiş, birçok mavnalara bombalar isabet etmiştir.

Bir yanlışlık

Bir Japon tayyaresi bir Kanada vapuruna bomba attı

Tokio 15 (A.A.) — Bahriye Nezaretinin bir tebliğine göre donanmaya mensup tayyareler manevralar yaparken bir tecrübe bombası bir hata yüzünden Oshina adası yakınında Pasifikde seyreden Enpressof Asia Kanada vapuruna düşmüştür. Gemi mürettebatından dört Çinli hafif yaralanmıştır. Bundan başka ciddi hasar yoktur. Japonlar derhal Kanada gemisine doktor göndermişler ve Japon donanmasına mensup bir mümessil Yokohamaya gelerek gemi kaptanına hadiseden dolayı teessüflerini bildirmişlerdir.

Bükreş askerî valiliği

Bükreş 15 (A.A.) — D. N. B. bildiriyor: General Dimitri Popesco Bükreş askeri valiliğine tayin edilmiştir.

Kesik bir baş

Baş, Ahırkapıda hisar oyuklarında bir paketin içinden çıktı

Dün akşam saat 19 sularında Ahırkapıda iki kız çocuğu oynarken hisar oyukları arasında bir paket bulmuşlar, açınca kesik bir başla karşılaşarak bağırmağa başlamışlardır. İş polise aksetmiş ve tahkikata başlanmıştır. Başın erkek mi, yoksa kadın başı mı olduğu henüz anlaşılamamıştır. Yalnız çok keskin bir âletle vücuttan ayrıldığı ve cinayetin on gün kadar evvel işlendiği tesbit edilmiştir.

Tahkikat devam ediyor. Başın vücudu henüz bulunamamıştır.

— Bu kanlı maç seni hiç heyecanlandırmıyor mu?...
— Yooo!... Biz eski futbolçulardanız bayım!...

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Başvekil

Dün Eskişehirde bazi tedkiklerde bulundu

Eskişehir 14 (A.A.) — Başvekilimiz bugün Ekişehire gelmişler, vilâyeti, mevki komutanlığını, belediyeyi ve Partiyi ziyaret ettikten sonra şeker fabrikasında tedkiklerde bulunmuşlardır.

Öğleden sonra tayyare karargâhında teftişlerde bulunan Başvekilimiz 19,25 de Afyon istikametinde seyahatlerine devam etmişlerdir.

Sakarya vapuru serbes bırakıldı

Vapurun bu akşam Mersine varması muhtemel

30 Ağustosta İzmirin Çamaltı limanından hareket eden Sakarya vapurunun, kontrol maksadile İtalyan deniz kuvvetleri tarafından Leros adasına götürüldüğünü yazmıştık. Dün, şehrimizdeki acentesine gelen malûmata göre Sakarya serbes bırakılmış ve Mersine müteveccihen yola çıkmıştır. Gemi, bir ârızaya uğramazsa bu akşam Mersine varacaktır. Sakaryanın İtalyan deniz kuvvetleri tarafından tevkifine sebep gemideki 300 ton demirin harp kaçağı telâkki edilmesidir.

İzmir Belediye reisinin ziyafeti

İzmir 14 (A.A.) — Belediye reisi Dr. Behçet Uz dün akşam Fuar gazinosunda matbuat ve ajans erkânı şerefine bir ziyafet vermiş, ziyafette Parti müfettişi Galip Bahtiyar Gökerle İstanbul mebusu Abidin Daver de hazır bulunmuştur.

Bulgar - Rumen anlaşması

Bulgar hükûmeti tarafından tasdik edildi

Sofya 14 (A.A.) — Cenubi Dobruca hakkındaki Bulgar - Rumen anlaşması, Bulgar hükûmeti tarafından tasdik edilmiştir.

Sofya 14 (A.A.) — D. N. B.: Sobranya meclisi reisi B. Logafetof meclisin fevkalâde içtimaının 21 eylül sabahı saat dokuzda yapılacağını söylemiştir. Aynı saatte Bulgar kıtaatı cenubi Dobrucaya girmeğe başlıyacaktır.

Bulgaristanın İngiltereye teşekkürü

Londra 14 (A.A.) — Reuterin haber aldığına göre, Bulgar elçisi Hariciye nezaretine giderek, Dobruca hakkındaki son itilâf meselesinde İngilterenin Bulgaristana karşı almış olduğu sempati vaziyetinden dolayı teşekkürlerini bildirmiştir.

Polonya hava filoları 50 Alman tayyaresi düşürdü

Londra 14 (A.A.) — Geçen perşembeden bu çarşambaya kadar bir hafta zarfında Polonya hava filosu tarafından 50 Alman tayyaresi düşürülmüştür.

Suriyenin vaziyeti

General de Gaulle'a iltihak meyli artıyor

Kahire 14 (A.A.) — Reuter ajansına Suriyenin şayanı itimad menbalarından gelen haberlere nazaran, Suriyedeki Fransızlar gittikçe general de Gaulle'a iltihak etmeğe meyyal bulunmaktadırlar. Bu meyl şu sebeblere atfedilmektedir:

1 — İngilizlerin hava hücumları esnasında gösterdikleri büyük kahramanlıklar.

2 — Hattı üstüva Afrikasındaki Fransız müstemlekelerinin general de Gaulle'a iltihak etmeleri.

Matbuatın sıkı bir kontrole tâbi tutulmasına rağmen, Suriyeliler haricî haberleri almağa muvaffak olmaktadırlar. Halkın arasında bir çok gruplar Pétain hükûmetine karşı nefretlerini alenen izhar etmektedir.

Ayni kaynaktan öğrenildiğine göre, askerî eksperlerden müteşekkil ilk İtalyan misyonu, sivil tayyareci eksperlerile takviye edilmiştir. Bir Alman misyonunun da Suriyeye gideceği zannedilmektedir.

Suriye halkında, günden güne İtalyanlara karşı aleyhtarlık belirmektedir. Söylendiğine nazaran, İtalyanlar, hava üslerinin derhal teslimini, demiryollarının kontrolünü ve Beyrut limanında bulunan deniz altı gemilerinin verilmesini taleb etmektedirler.

Rumen heyeti

Dün Ankaradan İstanbula geldi

Ankarada bulunan Rumen ticaret heyeti dün sabah şehrimize gelmiştir. Heyetin hükûmet erkânile temas etmek üzere perşembe günü Romanyaya gideceği söylenmektedir.

Yeni tiftik ve yapağı tipleri 10 teşrinievvelde meriyet mevkiine konacaktır. Nümuneler Liman hanındaki ihracat kontrol dairesinde teşhir edilmektedir. Romanyaya satılan malların mütebakisi olan 1000 tonluk parti eski nümuneler üzerinden hazırlanmaktadır. Bu mallar iki tarafın rızası üzerine, 20 eylûlde teslim edilecektir.

Yugoslav kralının yıldönümünü tebrik

Ankara 14 (A.A.) — Yugoslavya kralı majeste ikinci Pierre'in doğumu yıl dönümü münasebetiyle, reisicümhur İsmet İnönü bir tebrik telgrafı göndermişler ve kral naibi Altes Prens Paul buna bir teşekkür telgrafı ile mukabelede bulunmuşlardır.

Sovyet - Macar ticaret anlaşması

Budapeşte 14 (A.A.) — Stefani ajansından: Bir ay evvel Moskovaya gitmiş olan Macar iktisad heyeti, Budapeşteye dönmüştür. Heyet reisi, Hariciye nazırının iştirak ettiği nazırlardan müteşekkil bir heyet huzurunda Sovyet birliği ile bir itilâfname aktine müncer olan müzakereler hakkında malûmat vermiştir.

Taksim stadyomu yıkılırken

Beşiktaşlı Hüsnü'nün hatıraları

" Taksim stadyomunda yapılan en gürültülü maç bir Şişli - Pera maçıdır. O maçta anababa gününü unutamam,,

Beşiktaşlı Hüsnüyü işinin başından aşkın bir zamanında buldum. Lâkin o futboldeki mahareti kadar meşhur nezaketile suallerime cevab verdi:

— Taksim stadyomu denilince acı, tatlı, komik, garib bir sürü hatıralar başımın içine hücum ediyor. Bunların içinden bazılarını seçip çıkaramıyorum. Yalnız uzun senelerdenberi dikkatime çarpan bir şeyi size anlatmadan geçemiyeceğim. Başka stadlarda da, fakat bilhassa Taksim stadyomunda Galatasaray veya Fenerbahçenin birçok muvaffakıyetlerine şahid olmuşuzdur. Böyle zamanlarda muvaffakıyet kazanan klüpler seyircilerin dehşetli iltifatlarına mazhar olurlardı.

Lâkin her ne hikmetse biz Beşiktaşlılara bu gibi iltifat tezahürleri Galatasaray ve Fenere nazaran pek az olurdu. Hele seyirci tribünlerinden yükselen teşvik seslerinden pek az hisseyap olmuşuzdur.

«Haydi Beşiktaş!»

Yalnız Beşiktaşın henüz yükselme devrelerinde idi. Galatasarayla Fenerbahçe biribirlerine rakib vaziyetindeydiler. İşte bu sıralarda Taksim stadyomunda biz Galatasaraylılarla karşılaşırken Fenerbahçeliler: «Haydi Beşiktaş!» diye bağırıyorlar, bizi teşvik ediyorlardı. Fenerlilerle karşılaşırken bu sefer de Galatasaraylıların iltifatlarına, teşvik sedalarına mazhar oluyorduk. Biribirlerinin puanlarını kaybettirmek maksadile iki tarafın son derece iltifatına mazhar olduğum o sene garib bir sürprizle bitti. Onlar biribirlerinin puanını düşürüp şampiyon olmak isterlerken biz iki tarafı yendik ve şampiyon çıktık.

— Taksim stadyomunda oynarken kadın seyirciler sizin oyunculara karşı nasıl davranırlardı?

— Galatasaray ve Fenerlilere gösterilen iltifatı onlardan da görmezdik. Bizim Beşiktaş ötedenberi kendi halinde bir klüptür. İşin garib tarafı bizim en büyük muvaffakıyetlerimizin de tesid edilme tarzı idi. Galatasaray ve Fenerbahçe klüplerinin muzafferiyetlerini ziyafetlerle, şampanyalarla tesid ettiklerini gazetelerde okurduk. Fakat şimdiye kadar Beşiktaşın en parlak muvaffakıyetinden sonra bile tek şişe şampanya açıldığını bilmem. Böyle muvaffakıyetli maçlardan sonra Taksim stadyomundan toz toprâk içinde çıkardık.

Taksim stadyomunu size tarif etmeğe ne lüzum var? Bir maçtan sonra bu stadyomdan çıkınca âdeta kömürcülere benzediğimiz çok olurdu. Bunun için stadyomdan çıkar çıkmaz doğru Beşiktaşa iner, Beşiktaş hamamına giderdik. Orada hep birlikte yıkanır, göbek taşında biraz dinlenirdik. Ondan sonra Beşiktaştaki bize senelerdenberi âdeta klüp vazifesini görmüş olan kahveye gider, maçın münakaşasını yapardık.

Taksim stadyomunda yıkanmak pek güçtü. Çünkü yıkanılacak yerleri karanlık ve kullanışsızdı. Soyunma yerleri de berbattı. Bilet verilen kulübelerde soyunduğumuzu çok bilirim. Seyirciler bir taraftan bilet alırken içeride soyunup giyinenlere tuhaf tuhaf bakarlardı.

Buna rağmen Taksim stadyomunun spor tarihimizle oynadığı rol inkâr edilmez. Hakikaten orası futbolün bir halk sporu olmasına hizmet eden en büyük âmillerden biridir.

Saha ihtiyacı nasıl temin edilecek?

— Şimdi burası yıkıldıktan sonra şehrin saha ihtiyacını nasıl temin etmeli?

— Bizim Beşiktaştaki sahaya eğer bir vapur iskelesi yapılacak olursa bütün şehrin ihtiyacını karşılıyacağına eminim. Vapur, tramvay, icabında otobüs gibi vasıtalarla halk buraya pek kolaylıkla gelebilecektir.

Stadyom Çukurbostana veya Dolmabahçeye yapılsaydı buralara da yayan gidilecek değildi ya... Aynı nakil vasıtaları — hele vapur yapılırsa — şehrin her tarafından Beşiktaş stadına seyirci getirebilir. Zaten şimdi Vefa klübüne kadar tâ nerelerden gelmek şartile bizim sahada maçlar yapıyorlar, öteki büyük klüplerle de anlaşmalar yapılırsa hiç olmazsa şehir stadı kuruluncıya kadar bu iş halledilmiş olur. Sonra bu her cihetten de mükemmel bir futbol sahasıdır. Dört beş sene evvel Avrupadan gelen bir mütehassıs Beşiktaş sahasına girer girmez parmağını ağzına götürerek: «Dünyada futbol sahası olmağa bundan daha müsaid bir yer görmedim...» demiştir.

Gürültülü bir maç

— Taksim stadyomu yıkılırken ona aid bir hatıranızı anlatır mısınız?

— Oyuncu sıfatile değil, fakat seyirci sıfatile bir hatıram beni her zaman meşgul eder. Taksim stadyomu denilince hep bunu hatırlarım. Ben Şişli - Pera klüpleri arasındaki hiç bir maçı senelerdenberi kaçırmadım. Zira bilirim ki Galatasaray - Fenerbahçenin biribirlerine karşı en iddialı oldukları devirlerde bile yaptıkları maçlar, Şişli - Pera maçları kadar hararetli, sert, bir tek kelime ile müthiş olmamıştır. O kadar ateşlidirler ki her maçta enteresan bir çok sahneler olur. İşte bunun için ben hiç bir Şişli - Pera maçını ihmal etmedim.

Benim gibi erbabı da bunu bilir. Bu iki klübün en ehemmiyetsiz takımları, sabahın en erken saatinde meselâ bazan sekizde karşılaşsalar Taksim stadyomu yine 6 - 7 bin seyirci ile dolardı. Hele birinci takımların maçları...

İşte bunlardan biri idi. Maç bütün heyecanı, şiddeti, hattâ dehşetile devam ediyor... Şişli bir gol yer yemez duvarın üstündeki seyircilerden bir ikisi sahadaki oyunculara lâf attılar. Onlar mukabelede bulundu. İş bir dakikada büyüdü. Duvar üstündekiler sahaya girmeğe, bağırmağa başladılar. Bir kısmı duvardan atladılar. Balkondakiler işe karıştı. Onlar da bağırıp çağırmağa başladılar.

Stadyomda o maçtaki ana - baba gününü hayatımın sonuna kadar unutamam. Bütün saha bir muharebe meydanı halindeydi. Halktan bazıları balkona tırmanıyorlardı. Yukarıdan balkondan bu tırmananların başlarına öteberi atılıyordu. Her nedense şimdi siz Taksim stadyomu diyince aklıma bu hadise geldi... ★

Fuar deniz birincilikleri

İzmir 14 (Telefonla) — Fuar deniz birincilikleri müsabakasına bugün Karşıyakada başlandı. Müsabakalar yarın (bugün) neticelenecektir. Müsabakalara 11 bölge yü-

Ingiltereye taarruz

Almanlar bu hususta kehânetleri manasız buluyorlar

Berlin 14 (A.A.) — Stefani ajansından: İngiliz gazeteleri ile bitaraf gazetelerden bazıları İngiltereye yapılacak taarruz hakkında Hitler tarafından tesbit edilen günü kaydederek kehanette bulunuyorlar. D. A. Z. bu münasebetle yazdığı bir makalede diyor ki: «Kasdi olarak yakın bir tarih gösterilmektedir. Bundan maksad bu tarih geçtikten sonra Almanların müsaid fırsatı kaçırdıklarını veya taarruz projesinden vazgeçtiklerini ilân etmektir. Hitler bir tek tarih tanıdığını söylemiştir ki o da İngilterenin tam hezimeti günündür.»

Efgan büyük elçisi İzmirde

İzmir 14 (A.A.) — Efganistanın Ankara büyük elçisi Feyz Muhammet Han, evvelki gece şehrimize gelmiş ve dün fuarı ve müteakiben İzmir eski eserler hafriyatını ziyaret eylemiştir. Hafriyatı tedkikleri esnasında tanınmış tarihçilerden olan büyük elçiye İzmir müzesi müdürü tarafından izahat verilmiştir.

Italyan tebliği

Tayyareler şarkî Akdenizde bir kafileye taarruz etti

İtalyada bir mahal 14 (A.A.) — 99 numaralı İtalyan tebliği: Şarki Akdenizde, harp gemileri refakatinde bir vapur kafilesi evvelâ hava kuvvetlerimiz tarafından ve bilâhare bir torpil atan tayyaremiz tarafından bombardıman edilmiştir. Orta büyüklükte bir vapura bir torpil isabet etmiş ve fazlaca yana yatmış olan bu vapur, kafilelerin diğer gemileri tarafından yolda bırakılmıştır. Bilâhare yapılan bir keşif uçuşunda, bu vapur görülmemiştir. Bu vapurun batmış olması pek muhtemeldir.

Gene harp gemileri refakatinde seyreden diğer bir kafileye bombardıman tayyarelerimiz müteaddit hücumlar yapmış ve bir ticaret vapuru ile pek muhtemel olarak bir harp gemisine tam isabetler kaydetmiştir. Bu harp gemisi, derhal ateşi kesmiştir. Kuvvetli hava dafi faaliyetine rağmen, tayyarelerimizin hepsi, üslerine dönmüştür.

Şimali Afrikada Bingazi hududunda keşif kollarının daha şiddetli faaliyeti kaydedilmiştir. Şarki Afrikada, Gallabatın şimalinde Ras-Elsil mıntakasında düşman kamplarına hücum edilmiş ve bu kamplar bombardımana tabi tutulmuştur.

98 numaralı tebliğimizde pek muhtemel olarak Sciocsiamanna'da düşürülmüş olduğu bildirilen bir düşman tayyaresi, arazimiz üzerinde yanmış olarak bulunmuştur. Bu tayyarenin bir subay ve iki erden mürekkep mürettebatı esir edilmiştir. Sonradan yapılan araştırmalar neticesinde öğrenildiğine göre 11 eylûlde Kassalayı bombardıman eden diğer iki tayyare daha düşürülmüş bulunmaktadır.

Kısa mülâkatlar

Münevver bir hıristiyan Türk diyor ki...

İstanbul üniversitesi edebiyat fakültesi arkeoloji şubesi asistanı B. Oktay Kazanlı hıristiyan Türktür. Romanyalı Gagavuzlardandır. Bir sene evvel Türkiyeye gelmiş olmasına rağmen İstanbul şivesine pek yakın bir Türkçe konuşan 25 yaşındaki bu genç ırkdaş 12 dil bilmektedir. Eski grekçe ve lâtinceyi kendine ihtisas yapmıştır. Tahsili Rumen üniversitesindedir.

Kendisine sordum:

— Romanyada hıristiyan türklerin 9 asırdanberi başka kavimlerle mahsur kalmalarına rağmen türkçeyi unutmamalarındaki sebep nedir?

— Bu, Türklere hâs bir meziyettir! — cevabını verdi. — Müsteşrikler umumiyetle türk kavimlerinin dillerine sadakatini tebarüz ettirirler. Bütün müstevlileri hazmetmesile meşhur olan Çinde bile türkçe yaşamıştır, yaşamaktadır. Efganistan şimalinde, İranda, Mısırda, Suriyenin şimalinde, Balkanlarda, Arnavutlukta, türkçe, ada ada payıdar olmaktadır. Türk anası, beşiğin başına türkçeyi millî bayrak gibi diker!

— Hıristiyan olduğunuz için Türkiyede sizi yadırgayanlar oldu mu?

— «Din farkı yoktur!» demek henüz mümkün değildir. Fakat bu, kendisini, pek seyrek ve zaman zaman hissettiriyor. Bu da bizim gönlümüzü ve cesaretimizi kıracak şekilde değildir. Tarihin muhtelif devrelerinde yedi dine sülûk etmiş ve bu dinleri idare etmiş olan Türk, din meselelerinde çok geniş bir telâkkiye maliktir.

Yürük Çelebi

Lordlar kamarasına bomba düştü

Baş tarafı 1 inci sahifede)

Galles eyaletinin cenub kısmında bulunan bir şehirde, infilâk ve yangın bombaları bazı evler vesair binalarda hasarat yapmıştır. İnsanca zayiat hakkında henüz malûmat yoktur. Gece zarfında bir düşman tayyaresi bir avcımız tarafından düşürülmüştür.

Alman tebliği

Berlin 14 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği: Fena hava şeraitine rağmen, hava kuvvetleri, dün gündüz ve gece, İngiltere payıtahtına karşı mukabelebilmisil hücumlarına devam etmiştir. Bir çok dok tesisatına, antrepolara ve fabrika binalarına isabetler kaydolunmuştur. Bir çok yerlerde yeni yangınlar çıkarılmıştır. Hava kuvvetleri, ayrıca, İngilterenin cenubu şarkisinde hava meydanlarını, endüstri tesisatını, limanları ve demiryollarını muvaffakıyetle bombardıman etmiştir.

Düşman, Hollandada, Belçikada ve Fransada bir kaç küçük uçuş yapmış ve bir çok noktalara, mühim hasarı mucib olmadan bombalar atmıştır. Kesif bulutlar dolayısile, gündüz ancak bir kaç münferid hava muharebesi olmuştur. Avcılarımız ve hava dafi bataryalarımız tarafından sekiz düşman tayyaresi düşürülmüştür. İki Alman tayyaresi kayıptır.

Manş limanlarına büyük bir hücum

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Buologne, Dunkerque, Ostend ve Anversde, Calaisde toplu halde bulunan mavnalar tahrib edilmiş ve doklar tesisatında yanginlar çıkarılmıştır.

Londra 14 (A.A.) — Alman istilâ üslerine karşı yapılan son hücumlar hakkında İngiliz hava nezareti istihbarat bürosu bülteninde aşağıdaki tebliğ neşredilmiştir:

Harekât Greenwich saatile 22 den az evvelinden şafağa kadar sürmüştür. Bir çok tayyare rasidlerinin haber verdiğine göre bombalar patladığından sonra mavnalarda ve rıhtımdaki demiryolunda koyu mavi, yeşil ve kırmızı alevler peyda olmuş ve yangınlar başlamıştır.

Müşahedeyi güçleştiren projektörler bombardıman edilmiş ve mitralyöz ateşi altına alınmıştır.

Esrarlı Yüzük

Tefrika No. 99 — Nakleden: (Vâ - Nû)

Feriha tereddüd ediyordu.

Konuşsun mu, konuşmasın mı?... Kestiremiyordu.

Nihayet merakı galebe çaldı.

Bir parmağını «sus!» mânasına dudakları üzerine koyup hizmetçiye bakarak:

— Bu tarafa gelin Esad efendi... - dedi.

Karanlık ve kısa bir koridordan geçtiler. Sonra yeniden aydınlığa kavuştular.

Feriha, misafiri küçük bir odaya soktu. Burası minimini bir oturma odasıydı. Bir masanın üzerinde bazı kitaplar, kâğıdlar duruyordu. Bir minder üzerinde de bir örme iş vardı.

Genç kız, soğuk bir nezaketle:

— Oturunuz efendim...

Feriha Palandarlı, eskiden daha güzeldi. Yirmi yaşında olmasına rağmen yüzündeki bahar tazeliği, geçirdiği hırs fırtınaları neticesi kaybolmuş gibiydi.

— Ne oldunuz?... Gözleriniz şişmiş...

— Evet... Ağladım... Bugün Lâtife hanım yengemi defnettiler, bilmiyor musunuz?... Raif beyle dargın olduğumuz için tabiatile gidemedim amma, ne kadar olsa yengem... Gene müteessirim...

Arap:

— Yengeniz mi?... - diye bir hayret nidası fırlattı.

Feriha, dudaklarını kıstı:

— Tabii... Raif bey babamın kuzeni değil mi?...

Esad, alaycı alaycı:

— Öyleyse bu efsaneye siz de inandınız... Belki de benim sahtekârlığıma kanisiniz... Size aid olmıyan bir serveti sizin yapmak istedim... Bir an düşünmediniz mi? Niçin bunu istemiş olabilirim?... Sizden komisyon mu alacaktım?... Böyle bir komisyon aramızda mevzuu bahis miydi?...

— Şayet bu iddia doğru olsaydı, biz servet sahibi olunca, tabiatile sizi de düşünecektik...

Hacı Esad cevap vermedi.

Kız, devam etti:

— Halbuki siz bizi bir utanç ve hattâ kepazelik uçurumuna sürükledinizdir... Babam hayıflanmasından ölecek neredeyse... Bana gelince... Ben...

Taze yüzde bir râşe göründü.

Iraklı, heyecanlı heyecanlı:

— Küçük hanımefendi... Ah küçük hanım... Ne yapayım? Ne edeyim bilmiyorum ki?... Yemin etsem de fayda vermiyecek, zaten... Hapse girdim, çıktım... En yandığım şey, herkes gibi sizin de beni sahtekâr saymanızdır... Amma, Allahın huzurunda söylüyorum işte: Bütün iddialarım doğrudur... Yüzüme bakın... Dinleyin beni... Bütün iddialarım doğrudur... O muazzam servetin hakikî sahibi sizsiniz...

Esad, bir sigara yaktı.

Devamla:

— Raif bey sahtekârdır, sahtekârdır!... Israr ediyorum... Size gösterdiğim delilleri ortadan kaldırdı Feriha hanımefendi... Bu deliller henüz imha edilmiş değildir. Hepsini yeniden ihya edeceğim... Şayet bu, size lâzım değilse, bana lâzımdır... Aksi takdirde ölmeğe razıyım... Hayat ve memat mücadelesi... Anlıyorsunuz ya...

Bu sözlerin samimî ifadesi, Ferihayı şaşırttı. Erkeğe sükûnla baktı. Sonra cesareti kırılmış gibi:

— İhtimal kanaat getirmişsinizdir, bu işe imanla sarılmışsınızdır... Haydi inanalım ki mahud mektup sahte değildir; sizin tarafınızdan uydurulmamıştır...

— Mersi... Hiç değilse siz buna inanın...

— Fakat babam inanmıyor... Kendisine böyle şüpheli vesikalar verdiğiniz için asla size itimad etmiyecektir... Unutmayın ki az daha bu yüzden zavallı tevkif edilecek, hapislere atılacaktı... Vallâhi cebinden tabancasını ayırmadı... Şayet vaziyet bu derece sarpa sarsaydı kendi kendini öldürecekti. Bir kere ben kendim asabî buhranının önüne geçtim. Efkârı umumiye tarafından şüphelî bir mevkide bırakılması onu cileden çıkardı.

— Daha iyi ya, efendim... Raif beyin sahtekârlığını meydana çıkarmak sayesinde kendi de töhmetten kurtulsun...

— Fakat işin fenalığı: Raif beyin sahte olduğuna bizzat kendi inanmıyor.

Esad, içini çekti. Yüzünü buruşturdu. Bunları yaparak:

« — Görüşürüz!...» demek istiyordu.

— Elimde yeni bir istinadgâh var! - dedi.

— Neymiş, efendim?

— Sizin aşkınız, Feriha hanımcığım..

Kız, başını kaldırdı.

Yanaklarını bir pembelik istilâ etmişti.

Aşkı böyle sefil insanların entrikasına âlet mi olacaktı?...

— Rica ederim, efendim...

Fakat düşündü ki, bu Hacı Esad, her şeye rağmen onun esrarını bilmiyor muydu?... Onun mahremiyetine girmemiş miydi?...

Iraklı:

— Asabiyete kapılmayın, küçük hanım... - dedi. - Hissiyatınızı bilmiyor muyum?... İzmirdeki evde Masume hanımın on sekizinci yaş töreninde sizi gayet rakik bir anınızda yakalamış değil miydim?...

— Kuzinimle mi?

(Arkası var)

— Binelim... - diye bir ...
...in kapısını açtı.
...çocuk bindiler.

...nını doyurayım...
Ve gıdanın göğsünde olduğunu
Kendisinden ...

AKŞAMDAN AKŞAMA

Türklerin yedi dini

Geçen gün bu sütunda hıristiyan Türklerden bahsetmiştim. Bir genç kariim, Türklerin tarihte kaç dine intisab ettiklerini soruyor. Öğrenebildiklerim şunlardır:

1 — Şamanilik, ki Sibiryada, Moğolistanda ve Tatarlar arasında bugün hâlâ mevcuddur.

Bu dinin Şaman denen rahibleri sözde fena ervahı tardeder; iyi ervahın yardımını temin eder; ölülerin mezar ötesi seyahatini selâmetle yapmalarını kolaylaştırır; istikbalden haber verir. Şamanlık, babadan oğula geçmekle beraber, hususî bir tahsili pek icap ettirmez; kendilerinde istidad görenler, «ererler», Şaman olurlar. Şamani'ler cansız mevcudları canlı gibi telâkki ederler. Her şeyin ruhlar (cinler) tarafından idare edildiğine kail olarak, cinlerin ef'al ve hareketlerini kendi arzularına göre değiştirmek için bir takım tılsımların (putların), tütsülerin ve sairenin yardımına başvururlar. Falanca ağacı, falanca hayvanı tekin saymamak; falanca adamdan keramet ummak; falanca vakit, falanca yere su dökmemek gibi son zamanlara kadar cari âdetlerimiz Şamanilikten kalma hissini verir.

2 — Manikeizm dini, ki ismi Mani (yahut Manes, Manichée, yahut Cubricus) olan mucidine izafe olunmuştur.

Milâdın 215 inci yılında Mardinde doğup 276 da İranda öldürüldüğü rivayet edilen Mani bir tevatüre göre hıristiyan papaz imiş. Hıristiyanlıkla Asya putperestliği arasında bir din icad etmiştir. Bir rivayete göre de hekimmiş. Hindistanda seyahat ettikten sonra mezhebini ortaya koymuş. Sasani hükümdarlarından birinci Şapur'u da kendi mezhebine almış. Gök yüzünden indiğini söylediği Ertenk veya Erjenk isimli kitabı varmış. Şapur'un hasta kızını iyileştiremediği için kaçmış. Behram tarafından derisi yüzdürülerek öldürülmüş. Mezhebine mensup yüz binlerce adam, sonraları muhtelif yerlerde kılıçtan geçirilmiştir. Bu din ortadan kalkmıştır. Manikeizm etrafında milâdın dördüncü asrında türkçe yazılmış eserler vardır.

Manikeizm dini İrandan, Hindden, Tibetten, Çinden, Türkistandan maada Afrikaya ve Cenubî İtalyaya kadar sirayet etmiştir. Manikeizm 9 uncu asırda sönmekle beraber 12 inci asırda bir aralık muhtelif mezhebler halinde tekrar parlamıştır.

3 — Budizm ki, maruf din. Von Lecoq'un Türkistan hafriyatından getirdiği ve Berlinde Völkerkunde Museum'da teşhir ettiği eşya arasındaki duvar resimlerinde Türkler budist dini merasiminde görülmektedirler. Bunlar, meselâ Kastamonuda sık sık raslanan tiplere benzemektedirler: Kırmızı sakallı ve mavi gözlüdürler.

4 — Nesturî hıristiyanlık. Orta Asyada Timur zamanına kadar yayılmış büyük bir dindir ki, müteassib bir sünnî cihangir olan Timur bu mezhepteki Türkleri imha etti.

5 — Hıristiyanlık. Bizans devrinde imparatorluğun hudutları içine giren bütün Türk kavimleri ve bu imparatorluğun dışında kalan bazı Türk ekalliyetleri hıristiyanlığı kabul etmiştir.

1071 de Van civarında Malazkerd'de Alp Aslanın Bizans ordusunu mağlûp edebilmesi bu sebepten olmuştur. Bizansa tabi hıristiyan Türkler, karşı orduda da kendileri gibi Türklerin bulunduğunu temas neticesi öğrenince Alp Aslan tarafına geçmişlerdir. Bu hadisede bizzat hazır bulunan Ermeni papazı Urfalı Mathieu'nün ermenice yazarak Üçüncü Napoléon zamanında fransızcaya tercüme edilen kıymetli eseri anlattığımız vekayii gayet iyi tarif eder. Osmanlı devletinin yanlış bir siyaset neticesi Karamanlı Rum yahud Ermeni addettiği Anadolu hıristiyan Türkleri bu camiadandır. Besarabyadaki Gagavuzlar gibi dünyada pek çok hıristiyan Türk vardı ve hâlâ da vardır. Bay Caminin hıristiyan Türklere aid bir kitabı vardır.

6 — Musevîlik. Hazer devleti Türkleri arasında Musevîlik şüyu bulmuştu.

Şemseddin Sami: «Bazı müverrihini İslâm Hazer kavmi indinde din serbes olup içlerinde hıristiyan ve yahudi ve müslim bulunduğunu beyan ediyorlar.» diyor. Şimdi de hâlâ Karaim Türkleri denen musevi Türkler mevcuddur ki, bunların dini mümessilleri İstanbula gelmiş, ne kadar iyi türkçe konuşur Türk oldukları gazetelerde mevzubahsedilmiştir.

7 — Müslümanlık. Bütün mezheplerile.

***

Fıkraya benzemekten ziyade ansiklopedik mahiyeti olmasına rağmen, pek çok kimseyi alâkadar edeceğini sandığım bu notları — bu lususta geniş malûmatı olanlara itizar ederek — sütunuma geçirdim.

(Vâ - Nû)

Tokatta yeni Halkevi

Tokat (Akşam) — Zelzele felâketinde yıkılan Halkevi binası yerinde yapılacak yeni binanın temel atma merasimi yapılmıştır.

ŞEHİR HABERLERİ

Fazla buğday

Değirmenlerde un olarak stok ediliyor

İstanbulun ekmek ihtiyacını fazlasile temin etmek üzere Başvekilimizin emrile toprak ofis günde dört yüz ton buğday vermeğe başlamıştı. Esasen İstanbulun hakiki ihtiyacı üç yüz tonla temin edildiğinden fazla gelen mikdar un haline getirildikten sonra stok olarak değirmenlerde muhafaza altına alınmaktadır.

Emniyet umum müdürü şehrimizde

Emniyet umum müdürü B. Ali Rıza Çevik dün Ankaradan şehrimize gelmiş ve dün emniyet müdürlüğünde bir müddet meşgul olmuştur. B. Ali Rıza pazartesi günü Ankaraya avdet edecektir.

Talebe pasoları

Talebeler pasolarını mekteplerinden alacaklar

Nakliye vasıtalarından paso ile istifade etmek isteyen talebe, mensup bulundukları mektep idarelerinden bir tezkere alarak nakliye vasıtaları idarelerine müracaat etmektedirler. Bu usul, talebenin vesaiti nakliye idarelerinde boş yere uğraşmasına sebep oluyor. Bu mahzuru ortadan kaldırmak üzere muhtelif nakliye vasıtaları, her mektepte lüzumu kadar açık paso bulunduracak ve bu pasolar mektep idareleri tarafından doldurulacak talebeye verilecektir.

Kahve satışı

Bazı perakendecilerin şikâyetleri doğru görülmedi

Gümrüklerde bekliyen 25 bin çuval kahvenin ithal edileceği anlaşılır anlaşılmaz iç piyasada ferahlık başgöstermiştir. Buna rağmen bazı perakendeci kahveciler, dün, mıntaka ticaret müdürlüğüne müracaat ederek yarı toptancıların kendilerine kahve vermediklerini iddia etmişlerdir. Yapılan tedkikler neticesinde perakendeci kahvecilerin şikâyetlerini mucip olan cihetin uzun bir istikbali düşünerek fazla mal stok etmek temayülü olduğu anlaşılmıştır. Mıntaka ticaret müdürlüğü, herkese, kendi ihtiyacından fazla kahve talep etmemelerini tavsiye etmiştir.

Bundan başka, kahve fiatleri 10 kuruş ucuzlatıldığı halde, bazı kahvehanelerin hâlâ zam ile kahve sattıklarından şikâyet edilmektedir. Bu zam, bir iki ay evvel kahve fiatlerinin artması üzerine yapılan yirmi - kırk paralık farktır. Bu vaziyet de ayrıca belediyenin nazarı dikkatine konacaktır.

Bir dilenciden altın liralar çıktı

Zabıta dün üç dilenci daha yakalamıştır. Bunlardan Eyüp camisi önünde dilenen Hüseyin adındaki ihtiyarın üzerinden on altın lira, otuz lira kâğıd para ve üç yüz kuruş da bozukluk bulunmuştur.

Bir katil 19 sene hapse mahkûm oldu

Geçenlerde Tevkifhanede katilden mevkuf bulunan Şükrü isminde birini öldüren hırsızlık mahkûmu Recebin muhakemesi dün ikinci ağır ceza mahkemesinde neticelenmiştir. Mahkeme; Recebin; öldürmek suçundan dolayı 18 seneye mahkûmiyetine, diğer hırsızlık suçundan verilen ceza da bununla birleştirilerek 19 sene dört ay 20 gün müddetle hapsine karar vermiştir.

İçki içerken kavga çıktı

Rıfkı ve Ömer isminde iki kişi evvelki gece Taksimde bir gazinoda içki içerlerken aralarındaki bir meseleden dolayı kavga çıkmış, bu sırada Rıfkı tabancasını çekerek Ömeri yaralamıştır. Ömer; Beyoğlu hastanesine kaldırılmış, Rıfkı adliyeye verilerek tevkif edilmiştir.

Sirkecide bir vagonda yangın çıktı

Dün akşam saat 17 de Sirkeci istasyonunda tüccardan B. Raşid Sevile aid bir mayiat vagonunda amelenin tenekeleri lehimlediği sırada tenekelerde bir iştial olmuş ve yangın çıkmıştır. Hadise mahalline yetişen itfaiye, ateşi hemen söndürmüştür.

Karilerimizin mektupları

Şerefiye alınacak 2000 binanın kiraları da artmalı!

İstanbulda son imarlar dolayısile 2000 binadan vergilerin arttırılması suretile şerefiye resmi alınacağı bildiriliyor. Bu, elbet doğrudur: Eskiden kötü bir sokağa bakarken şimdi parlak bir meydana açılan bir han, bir apartıman, devlete daha fazla varidat temin etmeli. Fakat Almadan vermek Allaha mahsustur. Yeni kanunî vaziyet kiraların artmasına müsaade etmiyor. Şerefiye alınacak bu binaların kiralarını arttırmalarına izin vermeli; ancak ondan sonra ve ona göre vergileri de yükseltmeli.

Bir mal sahibi: Necati Tomruk

Evlenmek isterken

Bir adam hem karısını, hem de 450 lirasını kaybetti

Sekizinci ceza mahkemesinde dün şayanı dikkat bir davaya bakılmıştır. Erzincanda evli olan Ali isminde biri, Güllü isminde bir kadınla tanışmış ve Güllünün övey kızı Ayşe ile evlenmeğe karar vererek masraf olmak üzere dört yüz elli lira para vermiştir. Bu karar üzerine Ahmed, Erzincana gitmiş, karısını boşamış, Ayşe ile evlenmek üzere İstanbula geldiği zaman onları bulamayınca soluğu polis dairesinde almıştır.

Zabıtaya yapılan bu müracaat üzerine Güllü ile Ayşe bulunarak mahkemeye verilmişlerdir. Dünkü celsede suçlu kadınlar böyle bir para meselesinden haberleri olmadığını iddia ettiklerinden mahkeme, şahidlerin celbine karar vererek muhakemeyi talik etmiştir.

Zahire piyasası canlı

Geçen hafta içinde piyasaya 5,960 ton buğday, 2,000 ton arpa, 315 ton çavdar, 286 ton mısır gelmiştir. Gelen buğdayın kâffesi satılmıştır. Fiatlerde tebeddül yoktur. Arpa müvaridatına gelince, bundan evvelki hafta zarfında ihracatçılar ve spekülâtörler kâfi mikdarda mal çektiklerinden son haftanın mallarına rağbet etmemişlerdir. Maamafih bu mallara da yeni mahreçler bulunmuştur. Umumiyet itibarile geçen haftanın zahire piyasası canlı geçmiştir.

Askerlik işleri

★ Yerli Eminönü askerlik şubesinden: 336 doğumlu ve bu doğumlularla muameleye tabi eratın son yoklamaları 25/9/940 tarihinde sona ereceğinden şimdiye kadar yoklamaya gelmemiş eratın muayene günleri olan 19,21,23, 25, eylül günlerinde nüfus cüzdan ve okurların okur vesikalarile şubeye müracaatları, gelmiyenler hakkında kanunî takibat yapılacağı ilân olunur.

★ Fatih askerlik şubesinden: 336 doğumlularla bunlarla muameleye tabi talebe ve diğer doğumlu eratın son yoklamaları 25/Eylül/940 çarşamba günü akşamına kadar uzatılmıştır.

Şubemize mensup talebe ve eratın bugüne kadar şubeye müracaatla son yoklamalarını behemehal yaptırmaları, aksi takdirde haklarında ceza muamelesi tatbik olunacağı ilân olunur.

★ Eminönü Yab. As. şubesinden: Şubemizde yabancı kayıtlı 336 doğumlu ve bunlar ile muameleye tabi diğer doğumluların son yoklamaları 24/Eylül/940 akşamına kadar uzatılmıştır. Bu tarihten sonraya kalanlar yoklama kaçağı olacakları ve buna göre kanunî muamele yapılacağı ilân olunur.

★ Üsküdar askerlik şubesinden: 336 doğumluların ve bunlarla muameleye tabi olan talebelerin son yoklamaları 25/9/940 gününe kadar uzatılmıştır. Alâkadaran behemehal bugüne kadar yoklama için şubeye gelmeleri.

★ Beyoğlu yabancı askerlik şubesinden: 336 doğumluların son yoklaması 25 eylül 940 akşamına kadar uzatılmıştır. Beyoğlu ve Beşiktaş kazaları dahilinde bulunan 336 doğumlu ve bu doğumla muameleye tabi yabancılardan son yoklamalarını henüz yaptırmamış olanların eylülün 16, 18, 20 ve 24 ncü günlerinde saat 9 dan 18 ze kadar şubemize müracaat ederek yoklamalarını yaptırmaları ve cezalı kalmamalarına dikkat etmeleri ilân olunur.

★ Fatih askerlik şubesinden: Şubemize mensup islâm ve gayri islâm (311 -335 dahil) doğumlulardan er olarak terhis edilmiş ve terhisi müteakip (tabib, diş tabib, veteriner, eczacı, kimyager, avukat), gibi meslek erbabının (yedek subay olanlar hariç) tahsil ve meslek diplomalarile birlikte kısa zamanda şubeye müracaatları ilân olunur.

Hastaneler

Belediye, ilâçsız kalmamaları için tedbir aldı

Haseki, Cerrahpaşa ve Zeynepkâmil hastanelerinde yeni duş tesisatı yapılmıştır. Bu duşlardan hastalar âzami surette istifade edecekler, icabında bu duşlarda pasif korunma teşkilâtında çalışanlar da yıkanacaklardır.

Bundan başka doğumların gittikçe arttığı gözönüne alınarak Haseki hastanesi doğum paviyonuna 30, Zeynepkâmil hastanesi paviyonuna da 10 yatak ilâve edilmiştir.

Belediye, hastanelerin malzemesiz ve ilâçsız kalmaması için de tedbirler almıştır. 940 bütçesile temin edilen normal mikdardan başka stok olarak 6 aylık ilâç satın alınmıştır.

Berat gecesi

İstanbul müftülüğünden: 17/Eylül/940 salı günü şaban ayının on dördüne müsadif olduğundan mezkûr salı günü akşamı (Çarşamba gecesi) leylei berat olduğu ilân olunur.

İplik ihtiyacı

Dokumacılar kooperatifi bir rapor hazırladı

Yazma, dokuma kooperatifi, şehrimizdeki dokumacıların ihtiyaçlarını bildiren bir rapor hazırlıyarak İktisad ve Ticaret Vekâletlerine göndermiştir. Raporda, bütün iplik ihtiyacının milli fabrikalar vasıtasile temin edilebileceği de tasrih edilmiştir. Vekâletler, rapor üzerindeki tedkiklerini bitirdikten sonra, şhrimizdeki alâkadarlara icap eden emirleri vereceklerdir. Bu arada, dokumacı esnafının şikâyetlerini mucip olan satış işlerinin de halledilmesi muhtemeldir.

Kooperatif idare heyeti geçen ayın 29 unda toplanarak, fazla varidat temini maksadı ile iplik satışlarında paket başına 10 kuruş zam kabul etmiştir. Evvelce 5 kuruş farkla satılan paketlerin böyle 15 kuruş zammı fiat ile satılması, idare hyeti kararından haberdar olmıyan esnafın şikâyetini mucip olmuşsa da mesele nihayet anlaşılmıştır. Bu hale nazaran 635 kuruşluk iplik paketleri, kooperatif tarafından 650 kuruşa satılacaktır.

KÜÇÜK HABERLER

★ Florya treninde iki kişiye hakaret etmekle suçlu Anna isminde bir kadının asliye sekizinci ceza mahkemesinde yapılan muhakemesi neticesinde beş gün hapsine, beş lira para cezası vermesine karar verilmiştir.

★ Emniyet müdürlüğü altıncı şube müdürlüğü tarafından dün yapılan kontrolde yirmi yedi şoför, muhtelif şekildeki suçlarından dolayı cezalandırılmışlardır.

★ Anadoluhisarında oturan Salâhaddin ile Murad bir para meselesinden birbirlerile kavga etmişler, Murad, Salâhaddini büyük bir sopa ile başından ağır surette yaralamıştır. Murad Üsküdar adliyesine verilmiştir.

★ Şoför Abdürrahmanın idaresindeki otomobil dün Harbiye caddesinden geçerken Sotiri isminde birine çarparak yaralanmasına sebep olmuştur. Polis şoförü yakalamış, yaralı hastaneye kaldırılmıştır.

SPOR

Yüzme birincilikleri

Müsabakalar dün Büyükderede yapıldı

Galatasaray yüzme birincilikleri, dün, Büyükderede Beyaz park önünde yapıldı. 1000 den fazla seyircinin iştirak ettiği yarışlar çok muntazam ve heyecanlı oldu.

Mahmud yüz metre sırtüstünde kendine aid olan Türkiye rekorunu 1,19,1 ile yeniledi.

100 metre serbes büyükler: Mahmud 1,05,2; Vedad Taleyman 1,11,2, Vedad Tekebaş 1,13,2.

50 metre sırtüstü ortalar: Kemal Ayten 0,4,2/10, Nejad 0,42,1, Ecved 0,44,6.

100 metre kurbağalama büyükler: Şamil 1,30,3; İstavro 1,38,4.

100 metre serbes ortalar: Ziya 1,15, Kemal 1,18,1, Necdet 1,19,1.

50 metre kurbağalama küçükler: Faruk, 0,45,2, Turgud 0,54,6.

50 metre sırtüstü küçükler: Oktay 0,46,2, Arif 0,47,3, Muammer 0,47,4, 400 metre serbes büyükler: Vedad 6,14,8, Yorgo 6,25, Sadullah 6,27,2, 50 metre serbes küçükler: Vedad 37,2, Fikret 37,3, Salâhaddin 37,8, 100 metre sırtüstü büyükler: Mahmud 1,19,1, Kemal 1,29,2, Kâzım 1,38,8, 100 kurbağalama ortalar: Suphi 1,42,1, Hüseyin 1,42,2, 50 metre Kroul gösteriş: Kemal 9 puanla birinci, Mansur 8 puanla ikinci, 50×10 bayrak: A. B. C. takımları neticede B. takımı 5,42,2 birinci, C. takımı 5,50,2 ikinci, A. takımı 5,50,8 ile üçüncü oldular.

Su topu müsabakasını (2) ye karşı beş ile Mavi takım kazandı.

ÂŞIK GARİP

Tefrika No. 77 — Yazan: İSKENDER FAHREDDİN

Lükreçya «Tripton»da ağlarken

O gece Tripton'da kırk kişiden fazlaydılar. Masalar dolmuştu. Türk denizcileri kafaları tuttuktan sonra meyhanenin iki kapısını da kesecekler ve içerideki korsanları sıkıştıracaklardı. Kadehler ardı sıra dolup boşalıyordu.

Sarı Mahmud, Âşık Garibi, o gece ne yapıp yapacak, meydana çıkaracaktı. Bunun, korsanları tazyikle mümkün olduğuna kani olan Mahmud kendi kendine söyleniyordu:

— Böylesi hiç de başıma gelmemişti. İnsan bir kavgada yaralanır, ölür. Buna aklım erer. Fakat, hiç bir kavgada yaralanmayan bir arkadaşımızı göz göre göre burada bırakıp bir yere gidemeyiz. Onu bu meyhanenin önünde kaybetmiştik. Gene burada bulacağız.

Sarı Mahmud korkunç bakışlarile etrafı gözden geçirirken, en dipteki kemerin altında oturan şövalyenin yeğenini gördü:

— Antonyo bu gece çok neşelidir, çocuklar! Geçen akşam onun burnunu kırmıştım. Bu gece de kafasını kıracağız...

Denizcilerden biri şu fikri ileri sürdü:

— Adalılardan, Âşık Garib yerine on kişi alacak değil miyiz? Bu on kişiden bir tanesi de Antonyo olamaz mı?

Denizciler hep birden başlarını salladılar:

— Çok güzel bir teklif. Bunu Mahmud dayı da kabul eder. Antonyoyu yakalayıp gemilere atarsak, Âşık Garibi bize çok çabuk bulup teslim ederler.

Dümenci Mahmud:

— Hakkınız var, çocuklar! dedi - doğru düşünüyorsunuz. Ben de sizin fikrinize iştirak ediyorum. Resulü bize teslim etmezlerse, biz de Antonyoyu vermeyiz. Elimizde böyle kıymetli bir rehine bulundukça, Âşık Garibin kılına bile dokunamazlar.

Bu arada meyhanenin üç yıldızları ortada raksetmeğe ve şarkı söylemeğe başlamışlardı.

Sarı Mahmud, Lükreçyayı görünce dayanamadı:

— Bre kahpe, biraz yanıma gel bakayım!

Diye seslendi. Lükreçya türkçe anlamamakla beraber, çağrıldığını tahmin ederek, Mahmudun yanına yaklaştı.

Mahmud İtalyan dilile sordu:

— Bizim kaybolan denizciden bir haber yok mu?

Lükreçya birdenbire kaşlarını çattı:

— Hayır. Onu ben size soracaktım. Hâlâ bulamadınız mı?

Sarı Mahmud bıyıklarını bükerek cevap verdi:

— Bu gece gene çok neşelisin, Lükreçya! Bense Âşık Garibin nerde olduğunu biliyorsun sanıyordum. Demek ki sen de bilmiyorsun onun nerede bulunduğunu?...

Lükreçya ciddi bir tavırla, elini Mahmudun omuzuna dayadı:

— Onun izini bulsaydım, ölümü göze alır, kimseye sormadan meydana çıkarırdım.

İçini çekerek, masanın üstünde duran şarap kadehini uzattı:

— Bu gece bana neden şarap ikram etmiyorsun?

Mahmud kadehi elile doldurdu:

— Senden şarap esirger miyim, a canım? Bu gece içebildiğin kadar iç.. Parası benden.

Mahmud kendi kadehini de doldurdu:

— Haydi, birlikte içelim şunları.

Lükreçyanın birdenbire gözleri sulanmıştı. Ağlamamak için kendini güç tutuyordu. Elindeki şarabı bir yudumda içti:

— Şimdi o burada olsaydı, omuzuna başımı koyup yeni şarkımı söyliyecektim. Ne yazık ki, yıllardan sonra, bir erkek sevdim.... O da kuş gibi elimden kaçtı.

— Onu çok mu seviyordun, Lükreçya?

Tripton yıldızı elini göğsüne koyarak:

— Kalbimi deşebilseydim, onu ne kadar sevdiğimi görürdünüz. O, benim aklımı çaldı, kalbimi çadlı. Ben bundan sonra, hiç bir erkeği onu sevdiğim kadar sevemem. O, çok temiz yürekliydi, çok cesurdu ve çok yakışıklı idi. Melekler onu şimdiye kadar nasıl göğe çekmemişler, şaşıyorum! Onun karşısında duygulu bir kadının kendini kaybetmemesi kabil miydi?

Mahmud, Lürekçya ile konuşurken, Türk denizcileri biribirlerine bakışarak konuşuyorlardı:

— Ne yaman kadın be! Âşık Garibe öyle vurulmuş ki...

— O budalayı seven kadın da varmış desen e?!

— Resul içinden pazarlıklı bir erkektir. Sen onu sahiden budalanın biri mi sanıyordun?

— Öyle ya. Böyle güzel kadınları bırakıp da Tiflisteki sevgilisini düşünen ve buralarda ona para toplamak içindolaşan bir adam, aptal değil de nedir?

— Aptal o mudur, siz misiniz... Bunu zaman gösterecek. Eğer onun izini bulabilirsen, bu bahsi tekrar açalım da bize kendisi cevap versin.

Âşık Garibi çok seven bir genç yelkenci söze karıştı:

— Onu hiç biriniz benim kadar tanımazsınız. Resul, çok merd, çok akıllı, çok cesur bir delikanlıdır. Ve arkadaşları için canını feda eder. Mahmud dayı onu boşuna mı seviyor? Kendisini Tilosta iki kere ölümden kurtardı. Onun gösterdiği cesareti içimizde hangimiz göstermiştir? İnsanın arkasından söz söylemek kolaydır. Fakat o, o derece iyi yürekli bir insandır ki, yüzüne de söyleseniz gene kızmaz.

— İşte, budalalığı bundan belli. İnsan, yüzüne karşı kötü lâf söylenir de kızmaz mı?

(Arkası var)

VEFAT

Serasker Hüseyin Avni paşa torunu öğretmen Avni Gelendost'un kızı Bursa kız lisesi talebesinden Ferda Gelendost 12/9/940 da henüz on altı yaşında vefat etmiştir. Kendisi allenin tek kızı ve anlaklyle mektebinin mümtaz talebesi idi. Kederli ailesine sabırlar dileriz.

BUGÜN

İPEK

Sinemasında

Yeni mevsimin ilk güzel filmi

İKİ ATEŞ ARASINDA

Baş Rollerde:

ALİCE FAYE

ve

WARNER BAKSTER

İlâve olarak:

İZMİR FUARI

Bütün zenginliği ve ihtişamı ile

3 Kısımlık Türkçe Sözlü

Bugün saat 11 de tenzilâtlı matine

İstanbulun en şık

MELEK

Sineması

çarşamba akşamı

Yeni sinema mevsimine başlıyor

AH! NE KADIN!..

MELVYN DOUGLAS - VİRGİNİA BRUCE

nin Fransızca sözlü şahane temsilleri

Gülümsiyecek... Gülecek... Kahkahalara boğulacaksınız...

Bu salı akşamı SÜMER *Sinemasında*

TAKSİM SİNEMASI

(940 - 941 mevsimine girdi. İlk programı teşkil eden

GARY GRAND - JEAN ARTHUR - SÜPER FİLMİ

TAYYARE POSTASI

ÇOK BEĞENİLDİ.

Cenubî Amerikada Küban ve Havayan musikisi arasında heyecanla geçen Aşk maceraları çok alâka uyandırıyor.

Bugün saat 11 de tenzilâtlı matine

ÇEMBERLİTAŞ SİNEMASI

18 Eylûl Çarşamba gününden itibaren 1 inci Vizyon filmlerine başlayacaktır. Sinema Müdüriyeti, büyük fedakârlıklar yaparak bu sene Beyoğlunun 1 inci sınıf sinemalarında gösterilecek filimlerin en iyilerini intihap ve temin etmiştir. Sayın müşterlerimizin istirahatlerini temin hususunda sinema dahilinde bir çok yenilikler yapılmıştır.

Bu akşam Saat üçe kadar

Tepebaşı BELEDİYE BAHCESİ ALATURKA kısmında

ŞEHİR EGLENCELERI - ŞiŞLi GECESi

C. H. P. ŞİŞLİ HALKEVİ SOSYAL YARDIM ŞUBESİ ADINA

SAFİYE ve bahçenin bütün proğramı

Şehrimizde misafireten bulunan Lübnan ve Mısır filim yıldızı

ESMA LEYLÂ

Bu geceye mahsus olmak üzere şehir eğlencelerinde müstesna numaralar gösterecektir.

TAKSİM BAHÇESİNİN

Caz - orkestrası, Atraksiyon, Patinaj ve diğer numaraları da bu akşamki fevkalâde şehir eğlencelerine hususî müsaade ile iştirak edecelkerdir.

Bunlardan başka: **KARADENiZ OYUN ve HAVALARI**

TÜRKİSTAN KIZLARI ve HAVALARI

Diğer numara ve sürprizler — Mehtap ve fişenk eğlenceleri — Dühuliye yoktur.

Beyoğlu **C K M** Galatasaray

C. K. M. — Mevsim geldi — C. K. M.

C. K. M. Mağazasına bakmadan kumaş almayınız.

Halis Fransız ve İngiliz yünlülerinin en son modelleri C. K. M. de bulursunuz.

C K M

Geçen mevsim, müşterilerinin takdirlerini kazanmıştı.

C. K. M. bu mevsim de fevkalâde ahvale rağmen, müşterilerini memnun edecek çok daha zengin çeşitler gelmiştir. Telefon: 49394

İSTANBUL AMERİKAN KOLEJİ

KIZ KISMI: Amerikan Kız Koleji, Arnavutköy, Tel. 36.160 — Robert Kolej, Bebek, Tel. 36...3 : ERKEK KISMI

ORTA KISIM - LİSE KISMI - MÜHENDİS KISMI

Derslere 19 Eylûl Perşembe sabahı başlanacaktır.

Leylî talebenin 18 Eylûl Çarşamba akşamı mektepte bulunması lâzımdır.

Tecdidi Kayd: Erkek kısmında 16 Eylûl Pazartesi ve 17 Eylûl Salı günleridir. Kız kısmında 17 Eylûl Salı ve 18 Eylûl Çarşamba günleridir.

Telefon: 80547

KIZ — **Şişli Terakki Lisesi** — ERKEK

ANA — İLK — ORTA — LİSE Yabancı dillere bilhassa itina edilir.

Tedris ve terbiyesindeki ciddiyet Devlet imtihanları neticelerile sabittir.

1 — Talebe kaydı, her gün (saat 9—18) e kadar Halil Rifat paşa konağında yapılır.

2 — Arzu edenlere mektebin mufassal talimatnamesi posta ile gönderilir

YATILI — 3 — Kayıt için velilerin bizzat mektebe gelmeleri gerektir. Nişantaşı Rumeli ve Çınar caddelerinde Hiç bir yerde şubesi yoktur. — GÜNDÜZLÜ

Devlet Denizyolları İşletme umum müdürlüğü ilânları

Talebe pasoları

İstanbul şehir hatlarımız için verilmiş olan 1939 - 1940 talebe pasolarının 10 Birinciteşrin 940 tarihine kadar muteber olduğu ilân olunur. (8739)

Beden terbiyesi İstanbul Bölgesi Başkanlığından:

Beden terbiyesi mükellefiyetinin tatbikine ait 17/4/940 tarih ve 2/13258 numaralı İcra Vekilleri kararnamesi mucibince İstanbul vilâyetinin Belediye hududu dahilindeki mıntakalarındaki 18-20 ve belediye hududu haricindeki mıntakalarda 15-20 yaşta erkek yurtdaşlarla memur ve işçi sayısı 500 ve daha fazla olan fabrika, imalâthane ve emsali müessesattaki 15 «dahil» ilâ 35 «dahil» yaşlar arasındaki erkek, kız ve kadın yurtdaşlar beden terbiyesi mükellefiyetine tabi olduklarından mensup oldukları nahiye müdürlüklerine müracaatla isimlerini kaydettirmeleri lüzumu ilân olunur. (8742)

Devlet kitapları mütedavil sermayesi müdürlüğünden:

Kitap sevk işlerinde kullanılmak üzere muhammen bedeli 2300 lira olan 2000 adet şeker çuvalı pazarlık suretile satın alınacaktır.

Pazarlık eksiltmesi 16/IX/940 tarihine tesadüf eden pazartesi günü saat onda Ankara caddesinde İkdam yurdu üçüncü kattaki müdürlük binasında yapılacaktır.

İsteklilerin katî teminat miktarı olan 345 liralık teminatı ile kanunun tayin ettiği vesikalarla birlikte müdürlüğümüz satınalma komisyonuna müracaatları, şartname ve nümune müdürlükte görülebilir. (8741)

Türkiye Demir ve Çelik Fabrikaları Müessesesi Müdürlüğünden:

Müessesemiz fabrikalarında istihsal edilen amunyum sülfat için bu kere yeniden sipariş kabul edilecektir. Asgari bir vagon üzerinden sipariş kabul edilir. Çuvallar içerisinde ve müessesemiz sahasında vagonda teslim beher tonu yüz yirmi liradır.

Sayın müşterilerin müessesemiz müdürlüğüne müracaatları rica olunur. «8308»

Ankara Valiliğinden:

Ankara - Kırşehir yolunun 103+000 — 114+500 zinci kilometreleri arasında yapılacak şose ve sınaî imalât inşaatı 23/9/940 pazartesi günü saat 15,30 da vilâyet daimî encümeninde ihalesi yapılmak üzere kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

Keşif bedeli «67361» lira «34» kuruş olup bunun «37361» lira «34» kuruşu 1940 malî yılı bütçesinden ve mütebaki «30000» lirası 1941 malî yılı bütçesinden ödenecektir.

Muvakkat teminat «4618» lira «07» kuruştur.

İsteklilerin teklif mektuplarını Ticaret odası vesikasile teminat mektup veya makbuzlarını ve ihale tarihinden en az «8» gün evvel vilâyete istida ile müracaat ederek bu iş için alacakları fenni ehliyet vesikasını hamilen sözü geçen günde saat 14,30 a kadar daimî encümen reisliğine vermeleri.

Bu işe aid keşif evrakını hergün Nafıa müdürlüğünde görebilecekleri. (8231) (5289)

Yüksek İktisat ve Ticaret mektebi müdürlüğünden

Talebe kayıt ve kabulü 25 eylûl 1940 tarihinden 15 birinci teşrin 1940 tarihine kadar devam edecektir.

Kabul şartları:

a — Lise bitirme ve olgunluk imtihanlarını vermiş olmak.

b — Ticaret liselerinden mezun olmak.

Kayıt zamanı:

Pazartesi, çarşamba, cuma günleri saat 9 dan 13 e kadardır. Kayıt için aşağıdaki vesaikin bir dilekçeye raptedilerek müdürlüğe bizzat müracaat edilmesi lâzımdır.

1 — Lise bitirme ve olgunluk diplomalarının asılları

2 — Nüfus hüviyet cüzdanının tasdikli sureti

3 — Sağlık raporu ve aşı vesikası

4 — İyi hal kâğıdı

5 — 6 adet 4.5 × 6 eb'adında kartonsuz fotoğraf. (8532)

Türkiye Demir ve Çelik Fabrikaları Müessesesi Müdürlüğünden:

(5) Lokomotif makinisti Alınacaktır

Demiryollarında makinistlik ettiğine dair ehliyetname ibraz etmek şartile 45 yaşından yukarı olmamak üzere 3 liradan 4 liraya kadar yevmiye ile 5 makinist alınacaktır. En geç 15 Eylûl 940 tarihine kadar Müessese Müdürlüğüne müracaat edilmesi.

Evvelce Müessesemizden çıkarılmış olanlarla askerlik etmemiş olanların müracaatları kabul edilmiyecektir. (8075)

Ziraat, Orman, Veteriner Fakültelerine talebe alınıyor

Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğünden:

Yüksek Ziraat Enstitüsü orman, ziraat, veteriner fakültelerinde talebe kayıt ve kabulüne 15/Ağustos/1940 tarihinden itibaren başlanacak ve 30 eylûl 1940 günü akşamına kadar devam edecektir.

1 — Bu yıl kabul edilecek talebeler biyoloji, fizik, kimya, cebir, Türkçe tahrir ve yabancı dilden «Fransızca, İngilizce, Almanca dillerinden biri» bir seçim imtihanına tabi olacaklardır.

2 — Seçim imtihanı Ankara ve İstanbulda 1, 2, 3 teşrinievvel 940 günlerinde yapılacaktır.

3 — Enstitümüz fakültelerine yazılmak istiyenler kayıt ve kabul şartlarını Enstitü rektörlüğü ile vilâyet Ziraat, Orman, Veteriner müdürlüklerinden tedarik edebilirler.

4 — Seçim imtihanı Ankarada Yüksek Ziraat Enstitüsünde yapılacaktır. İstanbulda imtihanın olacağı yer Ziraat, Orman, Veteriner müdürlüklerine müracaat edilerek öğrenilecektir.

5 — Sıhhat raporu nümunesi Ensti tü ve vilâyetler Ziraat, Orman, Veteriner müdürlüklerinden tedarik edilir.

SİNGER

TELEMETR - KRONOGRAF

Çelikten en yeni modeli 55 Lira

ALTIINDAN 18 ayar 135 LİRA

Hassas - Sağlam - Zarif ve 15 sene garantilidir

SİNGER SAAT Mağazaları, İstanbul, Eminönü

Apikoğlu

NAMLI TÜRK

Sucuklarını

HER Yerde Arayınız

Taklitlerden Sakınınız

Tel. 24340

SATILIK OTOMOBİL

Ekonomi, lâstikleri yeni vaziyette FİAT marka bir otomobil acele satılıktır. Galatasaray C. K. M. mağazası karşısındaki boyacıya müracaat.

Yüksek Deniz Ticaret Mektebi Müdürlüğünden:

Miktarı	Cinsi	Evsafı	Muhammen bedeli Lira	Kuruş	Muvakkat teminatı Lira	Kuruş
1	Pusla komple	Akisli, tam techizatlı pusla miyar kuru pusla Hezzanith				
1	Pusla komple	Akisli, tam techizatlı mâylli dümenci puslası »				
1	İskandil komple	Derin su iskandil makinesi tam techizatlı »				
1	Parakete komple	Elektrikli uskuru parakete Walker's	6205	00	465	38
1	Sema kürresi	Son sistem sema kürresi Hezzanith				
12	Müş'iri mevki âleti	Mikadan 25X25 eb'adında Duğlas				
2	Muvazı cetveli	Ruler cinsinden pirinç Heatk				
2	Muvazı cetveli	Ruler cinsinden pirinç ve mikadan »				
1	Sekstant	Son sistem komple Hezzanith				

1 — Mektebimiz tedrisatına lüzumu olan cins ve miktarı ve fiatları ve muvakkat teminatı yukarıda yazılı dokuz kalem eşya kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konmuştur.

2 — Eksiltme 16 Eylûl 940 pazartesi günü saat 14 de Yüksek deniz ticaret mektebi müdürlüğünde toplanacak satınalma komisyonunca yapılacaktır.

3 — Bunlara aid şartnameyi görmek arzu edenler mektep muhasebesinemüracaat etmelidir. Muvakkat teminatın teslim yeri İstanbul Yüksek mektepler muhasebeciliğidir.

4 — Eksiltmeye iştirak edeceklerin 2490 sayılı kanunun iki ve üçüncü maddelerindeki şartları haiz olmaları ve sözü geçen kanunun 32 nci maddesinin tarifatı dairesinde zarfları ihzar ederek eksiltme saatinden bir saat evveline kadar komisyon riyasetine makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır.

Posta ile yapılacak tekliflerde gecikmeler kabul edilmiyecektir. (7897)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

I. — Şartname ve plânı mucibince 1» adet kazan bacası açık eksiltme usulile yaptırılacaktır.

II. — Muhammen bedeli «1830» lira muvakkat teminatı «137,25» liradır.

III. — Eksiltme 19/IX/940 perşembe günü saat 15 te Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV. — Şartname sözü geçen şubeden parasız alınabileceği gibi plân da görülebilir.

V. — İsteklilerin tayin olunan gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarile birlikte mezkûr komisyona müracaatları. (8164)

D. D. Y. Üçüncü İşletme Müdürlüğünden:

Muhammen bedeli ile bulunduğu yer, mikdar ve evsafı muvakkat teminatı aşağıda yazılı balast kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. İhalesi Balıkesirde üçüncü İşletme Müdürlüğü binasındaki arttırma ve eksiltme komisyonunda yapılacaktır. Bu işe girmek isteyenlerin 2490 sayılı kanunun tayin ettiği vesikalarla teklif mektuplarını ihale gününde saat 15 e kadar makbuz mukabilinde komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır. Bu işe ait şartname ve mukavelename projeleri komisyondan parasız verilir. (8059)

Balast ocaklarının bulunduğu yer	Kilometresi	Cinsi	Bir m 3 Balastın Mikdarı metre mikâbı	Muhammen bedeli Kuruş	Tutarı Lira	Muvakkat teminat Lira	Kr.
İzmir-Bandırma hattı	258-268	Küskü ile yarmalardan	15000	130	19500	1462	50

İhale tarihi:	İhale saati
18/9/940	16

Kiralık Un Fabrikası

Antalya Vilâyetinden :

1 — Antalya iskelesinde kâin ve günde 30 ton buğday öğüten vilâyet un fabrikasının üç yıllık icarı yıllığı on bin liradan 27/9/940 tarihine müsadif cuma günü saat 15 e kadar kapalı zarf usulile yeniden arttırmaya konmuştur.

2 — Teklif mektuplarının yüzde yedi buçuk teminat olan 2250 liralık banka makbuz veya mektubu veya diğer kanunî teminat ile birlikte ve 2490 sayılı kanunun 32 nci maddesindeki tarifat dairesinde o günü saat 14 e kadar vilâyet makamına verilmiş veya gönderilmiş olması lâzımdır.

3 — İhale Antalya vilâyeti idarei hususiye binasında toplanacak olan vilâyet daimî encümeninde yapılacaktır.

4 — Talipler Antalyada vilâyet encümen kaleminde İstanbul, İzmir, Ankara, Muğla, Denizli, Isparta, Burdur vilâyetlerinde mahallî valiliklerde bu hususiaki şartnameyi görebilirler. «8373»

İstanbul asliye mahkemesi 9 uncu hukuk hâkimliğinden: Saime Güner tarafından Mahmut paşa tarakçılar caddesi Çinili han 22-24 No. da Bedri Uygun Bakır fabrikasında sıvacı Raşit Güner aleyhine mahkemenin 940/793 No. su ile açmış olduğu boşanma davasının yapılan muhakemesinde dava olunana ilânen tebligat yapıldığı halde duruşmaya gelmediğinden hakkındaki duruşmanın gıyaben icrasına ve muhakemenin de 7/9/940 saat 15 e talikine ve mezkûr celsede davacı iddiasını şahitle isbat etmesine karar verilmiş olduğundan dava olunan Raşit Günerin iş bu gıyap kararına beş gün zarfında itiraz etmesine ve yazılan gıyap kararının bir nüshası muhakeme divanına talik edilmiş olduğundan ve mezkûr celsede dava olunanı bizzat veya bilvekâle hazır bulunmasına aksi takdirde bir daha muhakemeye kabul edilmiyeceğine mebnî iş bu gıyap kararı tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur.

Muhasebe Memuru Aranıyor

Maden kazası civarında bulunan Guleman'daki işletmemizde çalıştırılmak üzere bir muhasebe memuru alınacaktır. Liseyi bitirmiş olmak ve askerlikle alâkası bulunmamak şarttır. Tenvir, teshin ve ibate işletmece temin edilecektir. İsteklilerin kendi el yazılarıyle yazılmış mufassal tercümei hallerini, bonservisleri varsa birer suretini ve bir de fotoğraflarını

«Eti Bank Şark Kromları İşletmesi — Maden»

adresine göndermeleri ve istedikleri asgari maaşı bildirmeleri lâzımdır.

Leylî ve Neharî

SANKT GEORG

ALMAN OKULLARI

Kız ve erkek kısımları ayrıdır. İlk, Orta, Lise ve Ticaret sınıfları ile Almanca bilmiyen talebe için ihzarî sınıfları vardır. Kayıt için hergün sabahtan öğleye kadar müracaat edilir. Okul 16 eylûlde tedrisata başlıyacaktır. İstanbul — Galata, Kart Çınar sokak No. 2 — 10

ITALYAN LİSESİ

ve İTALYAN TİCARET MEKTEBİ

Tom-Tom sokak, Beyoğlu Tel. 41301

Pazardan maada hergün saat 10-12 arasında kayıd muamelesi yapılır.

Leylî Erkek — **YENİ KOLEJ** — Neharî Kız

İLK - ORTA - LİSE

TAKSİMDE Sıraserviler 86 — YENİ AÇILDI.

Müdürü: Eski Şişli Terakki Direktörü M. Ali Haşmet Kırca

Hususiyetleri: YABANCI DİLLER ÖĞRETİMİNE geniş mikyasta ehemmiyet vermek, sınıflarını az mevcutla teşkil ederek talebesinin çalışma ve inkişafı, sıhhat ve inzibatı ile yakında alâkadar olmaktır. Mektebin denize nâzır kalöriferli teneffüshane ve jimnastikhanesi vardır. Hergün saat (9 ile 18 arasında talebe kayıt ve kabul olunur.

TELEFON: 41159

İSTİKLÂL Lisesi

KIZ ve ERKEK — LEYLİ ve NEHARİ

Talebe kaydına devam olunmaktadır.

Şehzadebaşı polis karakolu arkasında, Telefon 22534

— Binelim... - diye bir otomobil... nını doyuraym... göğünde olduğunu Kendisinden bu ...